

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
6 luni 22,50
3 luni 11,25
— treianătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
= TELEFON 16/98 =

D-l Tanoviceanu roagă să nu i se mai trimită direct hotărâri pentru adnotare, fiindcă aceste adnotări deși folositoare, însă au început să-i răpească prea mult timp, împiedicându-l de la alte lucrări. Hotărârile cele mai importante penale, trimise «Curierului Judiciar», vor fi comunicate d-lui Tanoviceanu, care intrucât îi va permite timpul le va adnota, atunci când ele sunt definitive.

Redacția

SUMAR

— Scrisoare deschisă d-lui Prim-Grefier al Înaltei Curți de Casație de d-l avocat C. Xenii.

JURISPRUDENȚĂ :

— Casație s. II : *Marin D. Ghiță condamnat pentru lovire.* (Curtea de Casație sesizată de un recurs pentru incompetență urmează să convertească acest recurs, când îl găsește fondat, într'un regulament de competență și să desemneze instanța competentă), cu o Notă de d-l Profesor I. Tanoviceanu.

— Curtea de apel București s. I : *Paraschiv Baștea cu Obștea moșnenilor Rucărâni.* (Numai când cineva dovedește că este exclusiv proprietar asupra unui munte, are dreptul a cere daune pentru tăierile de arbori efectuate de un străin; în caz de codevălmășie (moșneni-răzeși), ca în speță, rămâne ca printr'o osebă acțiune să se determine în mod precis partea fiecărui moșnean codevălmăș, pentru ca să se cerceteze apoi cu cât cantitatea lemnului tăiet de un comunist întrece dreptul său și vatămă drepturile celorlalți);

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— Casație s. I : Autentificare.—Act autentificat într'o comună rurală.—Proces-verbal de autentificare.—Grefierul care a redactat actul, singur martor pentru identitatea părții.—Nulitatea actului.—Art. 13 și 18 din legea aut. actelor; art. 47 din legea jud. de ocoale și art. 17 și 19 din legea Corpului de avocați.

— Cas. s. II : Consolidare.—Pe imare.—Reducerea termenului la jumătate prin legea din 1913.—Consolidare introdusă sub legea din 1904.—Aplicarea acestei legi.—Art. 41 și 67 din legea Consolidărilor petrolifere din 1913.

— Cas. s. III : Contencios administrativ.—Preot paroh.—Condamnarea lui pentru delictul de banerută.—Refuzul autorității administrative de a l reintegra în funcția de preot paroh.—Respingerea recursului.—Art. 15 și 32 l. Clerului Mirean și art. 5, § III litera f din legea Curții de Casație.

Scrisoare deschisă

D-lui Prim-grefier al Înaltei Curți de casație

Domnule Prim-grefier,

Noul fotoliu, la-ocuparea recentă a căruia vă urez bun venit, este o mobilă în care dacă une-ori s'au odihnit, adesea însă au și lucrat o serie de predecesori ai d-tale. Câți-va din ei au lăsat chiar amintirea unei activități bogate și utile. Dar cred că fiecare s'a străduit a se ține în curent cu nevoile mereu crescânde ale propășirii noastre

juridice, fiecare a ținut să însemne printr'o îmbunătățire mai mare sau mai mică trecerea sa prin această treaptă ierarhică, ce-și are însemnătatea ei. Fie-ne îngăduit să nutrim cele mai bune speranțe și despre noua d-tale activitate.

În această ordine de idei am crezut de un folos obștesc să exprimăm aci câte-va desiderate.

E un mic recurs la bunele d-tale intențiuni, recurs care fiind făcut în termen și întemeiat pe motive serioase, nădăjduim că nu va fi respins....

E vorba de Buletinul Curții de casație. Această lucrare este pusă sub directă d-tale privighere și răspundere. Importanța ei crește în fiecare zi. Ea e menită nu numai să lumineze punctele obscure din legislația pozitivă, dar să întregască opera legislativă, fatal incomplectă.

Din acest punct de vedere, Buletinul este monumentul juridic cel mai însemnat, după colecția legilor, căci el este cea mai căutată, cea mai bogată, cea mai utilă colecție de învățăminte.

De aceea, încă dela 1861 publicarea lui a fost consacrată printr'un text de lege formal (art. 65) care a devenit azi art. 66 d'n legea organizării Curții de casație.

Prima dorință ce am avea de exprimat este ca din Buletin să nu mai lipsească atâtea hotărâri importante. Legea zice: «toate deciziunile se vor publica....» Se poate oare citi «nu toate» acolo unde legea spune «toate»?!

Prevăd îndată un răspuns ușor: nu se pot publica *absolut toate*. Sunt multe deciziuni de respingere din lipsa recurentului; sunt multe, mai cu seamă în materie penală și fiscală, cari sunt simple anulări pentru vicii de forme, etc.... Cere cineva să se publice și acestea? Nu, desigur nu.

Sunt apoi — mi s'ar putea zice — deciziuni fără mare interes....

Ei bine, aci să mi dai voe să rezist. Ce însemnează deciziuni fără mare importanță? Cine apreciază? Se poate foarte ușor ca la prima vedere unele deciziuni să pară fără importanță, dar aceasta poate fi o impresiune pur personală și deci supusă erorii. Tocmai de aceea legea cere ca «toate» deciziunile să fie publicate.

De fapt, noi avocații — cercetătorii cei mai asidui ai Buletinului — nu odată, nu de două ori, am constatat lipsa unor decizii de cea mai mare importanță. Câte cercetări, cât timp pierdut apoi, ca să le descoperim prin registrele grefei sau prin revistele juridice!

Dar un coleg îmi atrăgea atenția asupra unui fapt și mai grav încă. Se întâmplă ca unele decizii din Buletin să nu corespundă cu originalul din condică.

Lipsește considerente întregi cari luminează pe cele precedente sau explică pe cele ce urmează.

Sunt alterări — involuntare de sigur — cari schimbă înțelesul și valoarea deciziei, chemată poate să determine jurisprudența instanțelor de fond.

S'au constatat uneori că s'au transcris eronat în condică deciziile pronunțate de Înalta Curte, căci ele nu se citesc de nimeni când se iscălește.

Nu cunosc și nu e locul să cercetez aici cauza acestor lacune serioase. Aici începe rolul d tale. O supraveghere mai conștiințioasă ca în trecut se impune desigur. E oare necesar să mai adaog că avem toată încrederea că ea se va produce?

În optimismul meu, eu nădăjduesc ceva mai mult. Eu cred chiar că noul Prim-grefier ne va face și alte surprize.

Spre pildă, în locul Buletinelor groase și inco-mode din ultimul timp, ne vom pomeni într-o zi cu un volum tipărit cu litere mai puțin mari și cu rânduri mai puțin largi. Dela 1862 — când primul volum al Buletinului purta mențiunea: «prețul abonamentului 12 sfanțilă și 60 de gologani» și până la 1916, și arta tipografică a făcut progrese...

Și mai nădăjduesc încă ceva, și anume, că vei reuși cu puțină stăruință să faci să nu mai apară Buletinul cu o întârziere de doi ani întregi! Căci cu sistemul acesta riscăm ca până să citim în Buletin o jurisprudență, ea să se fi schimbat de mult.

Cu salutările cele mai cordiale.

C. XENI

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II.

Audiența dela 9 Noembrie 1915

Președenția d-lui VICTOR ROMNICEANU, Președinte

Marin D. Ghiță condamnat pentru lovire

Competință. — Două fapte de competență a două instanțe diferite. — Constatarea că faptul de competență trib. nu e dovedit — Excepțiunea de incompetență pentru celălalt fapt de competență jud. Ocol. — Omisiune. — Recurs — Casare. — Regulament de competență.

Tribunalul căruia se deferise spre judecată două fapte: atentatul la pudoare, de competența sa, și delictul de lovire, de competența jud. de ocol, nu avea căderea să mai judece acest din urmă fapt din moment ce celalt fapt principal — atentatul la pudoare — nu era dovedit în sarcina

inculpatului și incompetența sa fusese expres și formal propusă.

Curtea de casație sesizată de un recurs pentru incompetență, urmează să convertească recursul într'un regulament de competență și să desemneze instanța competentă.

D. ciziunea No. 2766/915. — Casată, în urmă recursului făcut de Marin D. Ghiță, sentința Trib. Teleorman s. I No. 1961/915 și regulând competența a trimis afacerea în judecata Ocol. rural Mozăceni jud. Teleorman.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză;
Deliberând

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere, tribunalul deși constată că faptul e o simplă bătae, totuși mă judecă în ultimă instanță, în loc să-și decline competența și-mi respinge proba cu martori cerută în apărare

Având în vedere că Marin D. Ghiță a fost dat judecării pentru faptele de atentat la pudoare și lovire;

Că, judecătoria rurală ocolul Mozăceni din județul Teleorman, prin cartea de judecată No. 148 din 1915, și-a declinat competența de a judeca această afacere, pe motiv că unul din faptele deduse judecării nu este de competență acestei instanțe;

Că Tribunalul Teleorman, secția I, fiind sesizat cu cercetarea pricinii, a constatat în urma dezbaterilor urmate înaintea sa, că delictul de atentat la pudoare nu se dovedește în sarcina inculpatului și reținând în sarcina acestuia numai faptul de lovire simplă, l-a condamnat la pedeapsa amenzii și la despăgubiri civile;

Având în vedere că din sentința tribunalului adusă în recurs, rezultă că inculpatul a propus prin apărătorul său excepțiunea de necompetență, cerând ca tribunalul să se desesizeze de a judeca faptul de lovire și să trimită afacerea la judecătoria de ocol;

Că, asupra acestei excepțiuni tribunalul a omis a se pronunța;

Considerând că, atunci când competența tribunalului este determinată numai de conexitatea ce pare a exista într-o contravențiune și un delict urmat în mod simultaneu, sau între un delict de competență sa și nu alt delict de competență judelei de ocol și când în urma dezbaterilor se constată că faptul care justifică competența nu se dovedește în sarcina prevenitului, în asemenea caz tribunalul este dator, dacă s'a propus excepțiunea de necompetență să se desesizeze de afacere;

Că dar, în împrejurările cauzei, Tribunalul Teleorman secția I, nu avea căderea să mai judece faptul de lovire imputat recurentului, din moment ce celalt fapt principal, atentatul la pudoare, nu era dovedit în sarcina lui și incompetența fusese expres și formal propusă;

Considerând că, Curtea de casație fiind sesizată de un recurs pentru incompetență și constatând că instanța care se găsește a fi competentă în speță, judele de ocol, s'a desesizat de afacere urmează a converti recursul într'un regulament de competență, desemnând instanța care urmează a judeca afacerea;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

NOTĂ. — Soluțiunea dată de Curtea de casație ne pare perfect juridică.

În adevăr prorogarea competenței tribunalului de a judeca simple contravențiuni, există numai atunci când tribunalul găsește că s'a comis delictul conex de către inculpat, în cazul contrariu nu poate să fie vorba de prorogare, fiindcă fictivul or neantul nu pot proroga competența unei ins-

tante. Dacă s'ar admite contrariul, ministerul public, or partea civilă ar avea totdeauna mijlocul să răpească preveniturii beneficiul a două instanțe în afacerile de competența judecătorului de ocol, ducând aceste afaceri de-a dreptul la tribunal prin artificii conexe cu un delict de competența tribunalului, care în realitate ar fi pur inventat.

Prin prorogare, infracțiunea cea mai gravă atrage pe cea mai puțin gravă la forul competenței sale; dar dacă se constată inexistența faptei celei mai grave, ea nu poate atrage prorogare, fiindcă neantul nu poate proroga pozitivul, el fiind infinit mai puțin grav decât cea mai mică dintre toate infracțiunile.

Regularea de competență este inevitabilă în atari ipoteze, în care ambele instanțe și-au declinat competența; și de aceea și în această privință bine a decis Înalta Curte de casație.

I. TANOVICIANU

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I

Audiența dela 24 Iunie 1915

Președenția d-lui OSCAR NICULESCU, Prim-Președinte

Deciziunea civilă o. 159

Paraschiv Baștea ca Obște Moșnenilor Rucăreni

Acțiune în daune.—Tăiere de pădure.—Contestarea proprietății.—Examenul actelor de proprietate.

Acte vechi.—Dreptul creditorului de a opri zălogul în caz de neplată

Cine trebuie să execute o hotărâre? — Art. 404 pr. civilă și art. 1891 c. civil.—Art. 10 c. Caragea.

Prescripție achizitivă și extinctivă.—Mandat.—Dacă dreptul de a reprezenta în justiție conține și dreptul de a transige?

Obștii.—Personalitatea lor juridică.—Origina lor.—Raportul dintre Obște și fiecare moșnean.—Acte făcute individual de de moșnean.—Dacă obligă Obștea?

Posesie.—Titlu precar și indiviz.—Prescripție.—(Art. 1847, 1853 și 1862 al. 1 c. civ.).

Proprietar indiviz.—Lipsa acțiunii în daune când partea fiecăruia nu-i precis stabilită.

1. Actele de zălogirea proprietăților în vechime, între timpul din 1700 și până la 1864, cuprindeau dese ori, în caz de neplată, clauza de trecerea proprietăților zălogite în mâna creditorului.

2. Admițându-se că principiul enunțat de art. 404 pr. civilă este o aplicațiune a art. 1891 c. civ., și a regulii din art. 10, Capitolul «Pentru prigoniri» din Codul Caragea, aplicabil la 1855, nu rămâne mai puțin adevărat că executarea unei hotărâri poate fi cerută numai de partea care a pornit reclamațiunea și care a obținut câștig de cauză.

3. Proprietatea nu se pierde prin neuz; orice prescripțiune extinctivă presupune ca corolar neapărat o prescripțiune achizitivă din partea unei alte persoane.

4. Conform art. 1537 c. civil mandatarul nu poate face nimic afară din limitele mandatului său. Procura prin care cineva e autorizat de a reprezenta în justiție pe mandante și care conține clauza că terminarea procesului «fie pe orice cale» conferă mandatarului drept la onorariu, nu cuprinde și dreptul de a transige.

5. Actele petrecute între moșneni individual și prin cari s'au stipulat mutațiuni de proprietate, nu pot avea alt efect decât transmiterea unor drepturi indivize, iar nu de proprietate deplină, și nu pot altera drepturile Obștei în această din urmă privință. Moșnenii individual nu

puteau vinde o parte alicotă dintr'un munte în care fie care moleculă aparține întregii Obște.

Prin urmare, toate actele emanând de la câte un moșnean în parte nu au nici o putere față cu Obștea și nu pot constitui o ratificare a unei transacțiuni cu privire la proprietatea deplină din partea ei.

6. Posesiunea cu titlu precar și indiviz nu putea conduce la dobândirea proprietății prin prescripțiune nici sub codul Caragea nici sub actualul cod civil (art. 1847, 1853 și 1862 al. 1).

7. Numai când cineva dovedește că este exclusiv proprietar a unui munte are dreptul a cere daune pentru tăerile de arbori efectuate în acest munte; în caz însă de codevălmășie — ca în speță — rămâne ca printr'o osebă acțiune să se determine în mod precis partea fiecărui codevălmăș, pentru ca să se cerceteze apoi cu cât cantitatea lemnelor tăute de un comunist întrece dreptul său și vătămă drepturile celorlalți.

Curtea,

Ascultând din partea apelantului Paraschiv Baștea pe d-ni avocați Otulescu și Rosental și din partea intimărilor Obștea Moșnenilor Rucăreni pe d-nii avocați M. Antonescu și Danielopol;

Deliberând.

Având în vedere apelul făcut prin petiția înreg. la No. 982 din 28 Ianuarie 1915 de Paraschiv Baștea în potriiva sentinței civilă No. 19 din 23 Ianuarie 1915 a Trib. Muscel prin care s'a respins ca nefondată acțiunea ce a intentat în potriiva Obștei moșnenilor Rucăreni, din comuna Rucăr județul Muscel;

Având în vedere că prin această acțiune Paraschiv Baștea cere ca Obștea Moșnenilor Rucăreni să fie obligată a-i plăti 20000 lei cu dobândă legală dela intentarea acțiunii, pentru că, s'ar fi introdus în mod violent în muntele Măra, din hotarul comunei Rucăr, proprietatea exclusivă a reclamantului, și ar fi tăiat o cantitate de peste 400 brazi și fagi;

Având în vedere susținerile și opunerile părților, actele înfățișate și lucrările din dosar, din care se constată în fapt cele ce urmează:

Munții din cuprinsul satului Rucăr, județul Muscel, erau din vechime în stăpânirea obștei locuitorilor din acel sat, pe baza hrisovului lui Matei Basarab din 18 Februarie 1633 (7142) din care se constată ce au dat și ce au căpătat moșii la răscumpărarea satului de rumânie;

La 30 Noembrie 1797 sătenii moșneni împreună cu preoții moșneni s'au strâns la un loc în fața bisericii și au socotit că ar fi mai bine de a împărți moștenirea ce au avut-o de obște tot satul, și adică munții ce-au avut până acum moșnenii neîmpărțiți și dimprejurul satului;

Cu acest prilej s'a întocmit un înscris, denumit «Ocolnița Satului Rucăr» prin care se arată, pe lângă cele de mai sus că «de iuțimea vremilor și a lunei nu ne-am putut îngădui între noi a fi de obște, ce ne-am ales fiește care moș cu partea lui după cum au ținut și mai înainte moșii și strămoșii noștri, iar acum ne-am ales și ne-am împărțit ca să i se știe fiește căruia moș partea lui și unde i s'a căzut după cum ne-am dat carte dela mână unul altuia de legătură, ca să stăpânim cu pace unul către altul». Se arată apoi partea ce se cuvine fiecărui moș cu limitele ei. Se specifică că muntele Piscul ars este al Popei lui Pantelimon Ochii, iar muntele Măra este «al lor Coman Lazăr i Radu Maria Bratu, I. Stanciu Bratu, al lor de cumpărătoare cu zapise dela moși strămoși drept oșbit de sat». Munții Colței și alte locuri au rămas neîmpărțiți. Această alegere de împărțeală este adevărată la 10 Decembrie 1797 de Judecătoria (sud) Muscel și trecută în condica județului;

Parte din munți și proprietăți prevăzuți în această ocolniță s'au transmis și au trecut de atunci prin mai multe mâini până ce au ajuns în stăpânirea unei familii denumită Rucăreanu;

Începând din anul 1835, moșnenii Rucăreni formulase pretențiuni, în potriiva boerilor Rucăreni, pe baza dreptului de răscumpărare (protimis) pentru munții ce intrase în stăpâ-

nirea acestora, iar boerii la rândul lor pornise proces împotriva moșnenilor pentru tăere de pădure ;

La 27 Mai 1853 intervine o înțelegere între frații Rucăreanu pe deoparte și pe de altă parte moșnenii Rucăreni, reprezentați prin 11 mandatarii (vechili), între care figură și postelnicul Radu Baștea, tatăl lui Paraschiv Baștea ; potrivit acestei înțelegeri încetează prigonirile dintre părți, iar moșnenii Rucăreni răscumpără dela frații Rucăreani toate părțile lor de munți cumpărate și stăpânite prin zapisele trecute în lista ce a dat tribunalului sub înscălitura lui Niculae Rucăreanu, precum și orice altă stăpânire vor avea în hotarul moșiei Rucărul, pentru care Obștea se îndatorează a plăti către frații Rucăreni 3000 galbeni împărțiți, din care 200 galbeni după întărirea învoielor, iar restul după doi ani. Frații Rucăreni primind acești 3000 galbeni drept preț a tuturor cumpărătorilor și a vericărei stăpâniri ce au în hotarul Rucărului sub orice titlu, cu înscris sau fără înscris, trec asupra moșnenilor verce drept al lor ; prin urmare privind aceasta ca o vânzare către moșneni, îi declară pe dânsii de atunci înainte proprietari cu desăvârșire asupra munților, livezilor, herăstraelor, caselor, locurilor și verice alt din hotarul Rucărului. Dat fiindcă mandatul moșnenilor nu prevedea deslușit dreptul de a se împăca, cei 11 vechili (mandatarii și ceilalți moșneni veniți fără mandat iau în a lor răspundere orice pretenții din partea celor neveniți. Această înțelegere a fost întărită prin hotărîrea judecătorei județului Muscel No. 32/1853. În lista despre care se vorbește în act, depusă de Niculae Rucăreanu și a cărei copie este atestată de grefierul Anton Fotino, muntele Măra este trecut în acte sub No. 1, 3, 25, 57 și în lista suplimentară sub data de 21 Decembrie 1813; muntele Piscul ars sub No. 61 și 66, muntele Tămășelu sub No. 4, 10 și muntele Tămașu sub No. 6, 12, 14, 17, 20, 21, 22, 23, 31, 32, 44 și 71 ;

Se arată în această listă la No. 1 că la 1782 Decembrie 10, Maria fata lui Radu Mărea zălogește lui Jupân Gheorghe neguțătorul, tatăl răposatului sârdar Nicolae Rucăreanu a patra parte din muntele Măra, sub No. 3 că Niculae Radu Mușoiu la 1799 Ghenarie 27 zălogește către Gheorghe neguțătorul satului lor, tatăl serdarului Nicolae Rucăreanu a patra parte din muntele care se numește Măra ; sub No. 25. Popa Ion Bran din Rucăr dă la 1814 Decembrie 9 în stăpânire lui Rucăreanu pe banii ce a primit partea sa din muntele Măra ; sub No. 57, Ion Durucanu vinde la 1827 Aprilie 25 lui Rucăreanu partea ce a avut-o și el luată din muntele Măra ; în lista suplimentară, cu data de 21 Decembrie 1813, Dobra soția răpозatei Maria sin Istrate Mira, dimpreună cu feciorii ei, vinde către răpозatul serdar Niculae Rucăreanu a patra parte din tot hotarul muntelui numit Măra. Se mai arată sub No. 61 că la 1850 Martie 15, preotul Ion Ion Năstase și Gheorghe Năstase tac schimb cu frații Rucăreni dând cei dintâi celor din urmă 1/2 moș din munții Tămașu și Piscul ars, în schimbul unui loc de casă ; sub No. 66, că la 1840 Februarie 28 Stanca soția răpозatului Gheorghe sin Popa Pantelimon Ochiiu ot. Rucăr vinde lui Ion Dobre Nică partea de moșie din muntele Tămașu și parte din Piscul ars ; că deosebit de aceasta din contractul de arendare din 24 April 1841 se constată că Rucăreanu a arendat pășunea muntelui Măra, afară de o grădină de un car de fân ce o are moș Popa Baștea în poalele muntelui, ceea ce confirmă că Rucăreanu era proprietar al acestui munte. Mandatarii, nereușind probabil prin bună înțelegere ca să strângă suma necesară pentru a se plăti boerilor Rucăreni prețul cumpărării munților, 8 dintre dânsii, între care și postelnicul Radu Baștea, se adresează tribunalului Muscel la 1854, cerând a se alege cei cari răscumpără sau nu partea de moșie ce fiecăruia s'ar cuveni din cea răscumpărată prin actul de învoire. Președintele Tribunalului serdarul Zefkari, s'a dus la Rucăr în ziua de 25 Martie 1854 și a întrebat pe fiecare moșnean în parte dacă voește sau nu a răscumpără, întocmind o listă unde în dreptul numelui fiecăruia s'a trecut răspunsul ce a dat. La 18 Martie 1855 reclamanții (între cari și postelnicul Radu Baștea) au cerut ca moșnenii să fie îndatorați la plata banilor către frații Rucăreanu «și să se împărțească apoi din stăpânire astfel încât să nu rămîie dânsii (vechili) în răspundere pentru un interes ce nu-i privește numai pe dânsii, ci pe întreaga obște». Moșnenii ce s'au înfățișat au declarat că vor plăti fiecare partea lui din suma datorată și să între-

părtași la stăpânirea pământurilor cuprinse în învoială dela 1853 ; Tribunalul a hotărît (sentința 8/1855), că moșnenii Rucăreni (afară de cei cari au declarat că se leapădă de a lua parte la împărțire) să plătească fiecare prin analogie suma de 3000 galbeni către frații Rucăreni și să ia parte iarăși deopotrivă la împărțire în toate pământurile ce după așezământ au trecut în stăpânirea moșnenilor ; iar de nu vor fi următori, să se vînză cu licitație dreapta lor avere în care se socotește și partea ce li s'ar cuveni din pământul câștigat dela Casa Rucăreanu. Moșnenii au fost obligați a plăti reclamanților și alți 300 lei cheltueli de judecată. Se rezervă dreptul moșnenilor ce ar fi fost omiși din listă să-și valorifice drepturile față cu ceilalți prin osebită judecată. Atât în lista alcătuită de președintele Zefkari la 25 Martie 1854 cât și în aceea ce s'a întocmit în acea zi de dânsul figurează printre boerii de neam cari au declarat că răscumpăra moșiile Radu Baștea, moșnean, și Paraschiv Baștea, moșnean, reclamanții din acțiunea de față (care se vede trecut printre fiii de postelnici). Spre a face plata către boierii Rucăreni, 32 moșneni (între cari mandatarii și în special postelnicul Radu Baștea) arendează tot la 1855 lui Ion (sau Ți) Gheorghiu din Cămpulung pășunea munții și ferăstrae din proprietățile lor pe preț de 103635 lei pe termen de 6 ani.

Aceste proprietăți sunt înscrise în josul actului într-o listă care cuprinde între alții muntele Măra, muntele Tămășelu munții Colței. Semnăturile din act sunt adeverate la No. 2358 din 17 April 1855 de sub ocărmuirea plaiului Dămbovița. La 20 Mai 1855, se depune la tribunalul Muscel suma ce se mai datora fraților Rucăreni, din a căror stăpânire au eșit moșiile. Petiția de depunere este înscălită de 11 mandatarii printre cari figurează și postelnicul Radu Baștea, care în cursul verii 1855 încetează din viață. Averea sa este inventariată la 28 Septembrie 1855 de supleantul tribunalului și dată în primirea soției sale Maria și a fiului său vârstnic Paraschiv Baștea (acum reclamant și apelant). În averea imobilă figurează la No. 32 o parte în muntele Măra și la No. 34 o parte în muntele Piscul ars. Stăpânirea care a urmat după anul 1855 a dat loc la nemulțumiri și la procese ; astfel la 6 Februarie 1884 Iosif Moldoveanu și Gheorghe Năstaseanu în numele a 160 moșneni întentează înaintea tribunalului Muscel în contra moștenitorilor mandatarilor dela 1855 (între care și Paraschiv Baștea) o acțiune prin care arată că intimații au uzurpat dela 1855 munții prevăzuți în actul de înțelegere cu boerii Rucăreni (se menționează muntele Măra) ; reclamanții cer a li se recunoaște drept de proprietari codevălmași în averea în cestiune, care este obștească ; La 1 Mai 1884, Paraschiv Baștea, împreună cu moștenitorii a 8 mandatarii, chiamă în judecată pe Obște, cerând a fi obligată la plata sumei de 2036 galbeni doi și jumătate, 11264 lei doi și jumătate și 27288 lei, sume ce autorii lor au plătit în 1855 pentru obște. În această acțiune se reproduce pe scurt cele arătate mai sus cu privire la hotărîrile și actele din 1853 și 1855. La 18 Mai 1855 pretențiunile reciproce din aceste acțiuni sunt declarate stân se prin actul autentificat de tribunalul Muscel și transcris la No. 243/85, intervenit între reclamanții din a doua acțiune deoparte și Iosif Moldoveanu și Gheorghe Năstaseanu pe de altă parte. Acești din urmă doi lucrau în calitate de reprezentanți ai Obștei în virtutea procurii pe baza căreia întentează acțiunea și în virtutea unui act de învoială autentificat de tribunalul Muscel la 2 Octombrie 1884, prin care 62 moșneni îi autoriză ca să primească o treime din ce vor câștiga prin terminarea pricinii pe orice cale. Prin actul de tranzacție se stabilește proprietatea exclusivă a lui Paraschiv Baștea în munții Măra, Piscul ars și Boteanu, proprietatea Obștei în Muntele Tămașu mare, a mai mulți moșneni în muntele Tămășelu și proprietatea codevălmașă a lui Paraschiv Baștea și a altora în alți munți. La 1890 mai mulți moșneni cer anularea actului de tranzacție, însă acțiunea lor este terminată la 1899 (sentința 227/99) a tribunalului Muscel ; Deosebit de aceasta au urmat o serie de procese și de acte între moșneni precum și între Paraschiv Baștea și mai mulți moșneni individual. În 1910 și 1911 tăerile făcute în munți au dat naștere la conflicte, în urma cărora s'a intentat acțiunea de față ;

Având în vedere că reclamantul în cererea de daune ce a formulat pentru muntele Măra arată că acest munte este proprietatea lui exclusivă ;

Având în vedere că Obștea susține, din contra, că acest munte este proprietatea codevălmășă a moșnenilor printre care figurează și Paraschiv Baștea;

Că prin urmare este necesar să se examineze dacă muntele este sau nu proprietatea exclusivă a lui Paraschiv Baștea;

Având în vedere că în sprijinul afirmațiunei sale apelantul prezintă o serie de acte prin care susține că a dobândit înainte de 1853 proprietatea muntelui Măra și a muntelui Piscul ars dela moșnenii prevăzuți în ocolnița dela 1797, și chiar înainte de acea dată, și anume, actele din 28 Ianuarie 1814, 22 Decembrie 1763 și 6 August 1806, trecute în tabloul No. 1 alăturat pe lângă concluziuni, prin care autorii săi cumpărase dela Stanciu, Lazăr și Radu Măra părțile acestora în muntele Măra; a prezentat și actele dela 9 Ianuarie 1846 și 19 Octombrie 1849, trecute în tabloul No. 2 din care se constată că autorii săi au cumpărat dela urmașii lui Popa Pantelimon Ochiu (proprietar al muntelui Piscului ars după ocolnița) părțile lor din acel munte;

Având în vedere că din actele trecute în lista grefierului Fotino sub No. 1, 3, 25, 57 și 77, 61 și 66 reproduse mai sus, se stabilește că și frații Rucăreni aveau înainte de 1853, stăpânire și proprietate în munții Măra și Piscul ars;

Având în vedere că contrarietatea arătată de apelant ca existând între aceste două serii de acte nu există în realitate; acest fapt se explică numai din împrejurarea că nu s'au înfățișat, și nu s'au putut înfățișa înaintea Curței toate actele de mutațiune de proprietate săvârșite cu privire la munții Rucărului în timpul acum îndepărtat dintre anii 1797 și 1853; deosebit de aceasta, au fost pe acea vreme și mutațiuni pentru care nu s'au întocmit acte în scris, căci se arată în hotărârea din 1853 că trece în proprietatea moșnenilor stăpânirea exercitată cu sau fără înscris de boerii Rucăreni;

Că faptul că unele din actele boerilor Rucăreni nu cuprind vânzări ci zalogiri nu împiedică că părțile zălogite să fi intrat în proprietatea boerilor Rucăreni, căci actele de zalogire pe acea vreme cuprindeau clauza de trecerea proprietății în mâna creditorului într'un termen foarte scurt în caz de neplată;

Având în vedere că față cu actele boerilor Rucăreni, apelantul P. Baștea nu poate pretinde că înainte de 1853 a avut proprietatea exclusivă a muntelui Măra cu Piscul ars;

Având în vedere că oricare ar fi caracterul și efectele juridice ale actelor petrecute înainte de 1853, hotărârea din acel an creează o situațiune nouă pentru proprietățile care figurează în lista de acte a grefierului Fotino (între cari Măra, Piscul ars, Tamașul mare și Tămășelul) și constituie de aci înainte baza drepturilor obștei. Hotărârea va trece în proprietatea obștei nu numai bunurile cumpărate de frații Rucăreni dar și acele stăpânite sub orice titlu (ceea ce cuprinde și simpla ocupațiune samo-olnică, ipoteză foarte plauzibilă față cu situația preponderentă a boerilor Rucăreni în sat pe acea vreme). Hotărârea dă vedeste și consacră faptul stăpânirii sub orice titlu sau formă exercitată până atunci asupra acestor munți de boerii Rucăreni, transformat într'un drept desăvârșit de proprietatea pentru Obște dela 1853 înainte;

Având în vedere că Obștea ca continuatoare a boerilor Rucăreni în virtutea hotărârei din 1853, a căpătat (în parte) proprietatea munților în cestiune;

Având în vedere că apelantul susține că chiar după 1853 a continuat să cumpere părți din muntele Măra și Piscul ars întregind proprietatea deplină a acestor munți trecuți de altmintrelea numai «în parte» în inventarul averii def. Radu Baștea;

Că în dovedirea acestei susțineri D-sa invoacă pentru muntele Măra actul din 28 Martie 1883 prin care Paraschiv Baștea cumpără dela Coman Măra a 3-a parte din muntele Măra mare și Măra mică; iar pentru muntele Piscul ars invoacă actele din 20 Februarie 1880, 7 Iulie 1880, 28 Martie 1883 și altul fără dată prin care a cumpărat părți în acești munți dela urmașii lui Popa Pantelimon Ochiu;

Având în vedere că din aceste acte nu se face dovada că ceiace Obștea moșnenilor câștigase la 1853 dela boerii Rucăreni, ar fi trecut în proprietatea lui Baștea, și că aceste acte nu pot dovedi decât că el a dobândit părți indivize dela diferiți proprietari, ai acestor munți ceea ce nu exclude starea de indiviziune cu Obștea;

Că, prin urmare, nua dovedit că este proprietar exclusiv, al acestor bunuri;

Având în vedere că în zadar s'ar pretinde că aceste ar avea valoare față cu boerii Rucăreni iar nu și față cu Radu și Paraschiv Baștea, Radu Baștea a participat printre cei dintâi la hotărâre, a reprezentat pe moșneni, a primit tot ceea ce se coprindea în acea hotărâre: ceva mai mult, a stăruit ca să execute, adică ca să se plătească boerilor Rucăreni prețul vânzării de către Obște. Faptul că n'a făcut nici o obiecțiune când s'au menționat ca trecând din patrimoniul boerilor Rucăreni în proprietatea Obștei munții ce se susține acum că i-ar fi aparținut, poate avea două explicațiuni: or acești munți eșise din patrimoniul lui, sau al autorilor lui prin acte ce nu s'au înfățișat, or a înțeles în interesul îndepărtării din vecinătatea satului a unor persoane puternice și cotropitoare să facă chiar un sacrificiu din drepturile sale. Puțin importă motivul; rămâne faptul că a primit, participând la act, ca munții în dispozițiune să treacă în proprietatea Obștei, și că în 1855 atât el cât și apelantul Paraschiv Baștea în persoană au declarat ca moșneni președintelui Zefkari că în acea calitate răscumpără munții

Având în vedere că față cu această declarațiune nu se poate susține că Radu Baștea a lucrat numai ca mandatar al Obștei iar nu și personal; de altmintrelea semnând listele alcătuite de serdarul Zefkari nu făcuse nici o rezervă în privința calității îndoite ce ar fi avut. Și Paraschiv Baștea care a declarat și el ca moșnean, cu această ocaziune, că răscumpără proprietățile care intrau în patrimoniul obștei, nu fusese mandatar;

Având în vedere că în consecință hotărârea din 1853 are putere deplină față cu Radu și Paraschiv Baștea, și că prin efectul lor proprietatea muntelui Măra cu Piscul ars, trecuți în lista Grefierului Fotino, s'a fixat în patrimoniul Obștei;

Având în vedere că Paraschiv Baștea mai obiectează că Obștea nu se poate prevala de efectul hotărârilor dela 1853 și 1855 pentru că nu le-ar fi executat timp pe 30 ani, potrivit art. 404 c. pr. civ.

Considerând că admițându-se că principiul enunțat de art. 404 este o aplicațiune a inovațiunii legiuitorului român din art. 1891 c. civ. și deci a regulei din art. 10 din capitolul «Pentru prigoniri» din codul Caragea, aplicabil la 1855, nu rămâne mai puțin adevărat că executarea unei hotărâri poate fi cerută numai de partea care a pornit reclamațiunea și care a obținut câștig de cauză;

Având în vedere, în ce privește hotărârea din 1853 că a fost provocată de prigonirile reciproce urmate până atunci între boerii Rucăreni și Obște; însă a fost executată din partea Obștei prin plata prețului în 1855 și din partea boerilor Rucăreni prin delăsarea imobilelor. Prin urmare nu se poate susține că această hotărâre nu a fost executată; deci proprietatea moșilor a eșit din patrimoniul boerilor Rucăreni și a intrat în averea obștei;

Având în vedere în ceea ce privește hotărârea din 1855 că ea nu a avut de efect ca să schimbe rezultatele acelei din 1853, ci ca să specifice cine anume poate profita de această hotărâre, arătând că acest drept se cuvine celor cari au declarat președintelui Zefkari că voese a răscumpără; a mai avut de efect stabilirea relațiunilor bănești derivând din executarea mandatului între Obște și cei 11 mandatar. Aceștia aveau și un interes personal ca să execute hotărârea din 1853, căci garantase personal față cu boerii Rucăreni și de aceea intentase acțiunea la 1854. Sentința dela 1855 a stabilit obligațiunea moșnenilor de a plăti proporțional, iar în caz contrar să fie urmăriți; dar nu a supus existența dreptului lor de proprietate efectuării plății, căci arată în dispozitiv că urmărirea în caz de neplată să se facă asupra averii lor «în care să se socotească și partea ce li s'ar cuveni din pământul câștigat dela Rucăreni». Prin urmare sentința cuprindea o obligațiune de a plăti pentru moșneni, în patrimoniul cărora intrau munții. Această obligațiune era în favoarea mandatarilor care garantase la 1853 pentru moșneni; prin urmare ei fiind parte câștigătoare erau acei în drept ca să execute hotărârea din 1855 care cuprinde și consacră o obligațiune personală a moșnenilor către acei cari vor plăti prețul. Faptul că moșnenii au fost condamnați a plăti cheltuieli de judecată învederează și mai mult că nu ei câștigase procesul. Nu se poate pune în sarcina moșnenilor obligațiunea de a executa o hotărâre pronunțată într-o instanță în care au figurat ca părți;

Că faptul că moșnenii în patrimoniul cărora munții intrase de drept nu au cerut ca acest lucru să fie constat în fapt, nu constituie o decădere de drepturi; că o asemenea executare a hotărârii din 1853 ar fi fost utilă față cu frații Rucăreanu cari transmisese proprietatea, iar nu față cu mandatarii cari erau litiganți alături cu moșnenii. Că hotărârea din 1855 nu constituie pe vechili ca reprezentanți sau succesori ai fraților Rucăreni în privința proprietății sau măcar a deținerii imobilelor, ci indică numai cătimea dreptului fiecărui moșnean în munți și anume în proporție cu suma ce va debursa. Dacă această alegere de părți nu s'a efectuat în fapt, aceasta nu dă drept mandatarilor Obștei ca să se pretindă proprietarii imobilelor;

Având în vedere că dacă s'ar socoti totuși că era necesar ca Obștea să execute această hotărâre, încă nefacerea acestei formalități nu ar putea fi opusă de Baștea decât atunci când ar fi dovedit că a dobândit prin prescripțiune proprietatea acestor bunuri trecute în proprietatea Obștei prin efectul hotărârii; proprietatea nu se pierde prin neuz, și orice prescripțiune extinctivă presupune ca corolar neapărat o prescripțiune achizitivă din partea unei alte persoane;

Având în vedere că de altminterlea moșnenii au executat hotărârea, căci pentru a plăti banii, au arendat lui Gheorghiu munții Colței (avere a obștei, după cum se constată din ocolnița din 1797) și munții Măra, Tămășelu, Tămășul Mare, Grindu și Baiciu, Petricica, Muntșor, Draximu, Preajna, Ghimbaru, Plaiul cel Mare și Fântâneana dintre care unii în total și alții în parte; acești munți erau trecuți pe lista grefierului Fotino și intrase prin urmare în patrimoniul Obștei; prin urmare dând o parte chiar cât de mică din avutul obștei, moșnenii executase și sentința dela 1855;

Având în vedere că, dar, această obiecțiune a apelantului în potriiva sentințelor dela 1853 și 1855 nu este întemeiată și urmează a fi înlăturată;

Având în vedere că apelantul Paraschiv Baștea susține că, or cum ar fi, deține munții Măra cu Piscul ars în virtutea tranzațiunei ce a intervenit la 1885 între d-sa și Obște;

Având în vedere că într adevăr prin această transtație arată că muntele Măra cu Piscul ars rămân proprietatea lui Paraschiv Baștea, și că prin urmare schimbandu-se astfel starea de drept anterioară, s'ar dovedi drepturile sale exclusive asupra munților Măra și Piscul ars;

Având în vedere că obștea obiectează că această tranzație nu are valoare pentru că a fost încheiată de doi mandatarii, cari nu aveau împuternicire ca să facă tranzație, și al căror mandat este nul ca formă și ca fond;

Având în vedere că din actul de tranzație se constată, că Iosif Moldoveanu și G. Năstăseanu au fost socotiți la încheierea ei ca reprezentanți ai Obștei în virtutea mandatului prezentat în ședința Curței la 27 Mai 1915 și atașat la dosarul Curței, legalizat de Primăria Comunei Rucăru la 31 Decembrie 1883, precum și în virtutea actului de învoială autentificat de Tribunalul Mușcel sub No. 2 din 2 Ianuarie 1884;

Având în vedere că mandatul din 31 Decembrie 1883 nu poate fi privit ca producând vre-un efect valabil din punctul de vedere al împuternicirii mandatarilor, dat fiind că, prin acel act, mandanții nu dau drept procuratorilor ca să transigă sau să facă recunoașteri în numele lor, ci numai ca să'i reprezinte în justiție. Este deci inutil din punctul de vedere al validității tranzației să se mai discute celelalte obiecțiuni făcute în contra acestui mandat;

Având în vedere cu privire la actul de învoială din 1884 că Obștea a ridicat în potriiva lui mai multe obiecțiuni privitoare la forma lui, susținând că nu are nicio valoare, autentificarea fiind nulă;

Având în vedere că independent de această chestiune, admitându-se că actul ar fi valabil ca formă, încă el nu împuternicea pe mandatarii ca să împartă cu Paraschiv Baștea averea obștei și ca să'i atribue proprietatea exclusivă a unei părți din această avere; prin acel act se determinau resursele bănești cu ajutorul cărora Gheorghe Năstăseanu și Iosif Moldoveanu urmau să facă față cheltuelilor din proces (venitul muntelui Colței), și «drept perdere de timp, alungătură și stăruință a lor în proces, d-lor după terminarea și rezolvirea lui fie pe orice cale, au a se împărtași cu una din 3 părți din toate proprietățile ce vor câștiga. Sensul cuvintelor «fie pe orice cale» nu trebuie luat izolat din restul ideii, scopul ali-

niatului reprodus este fixarea onorarului mandatarilor. Se arată că acest onorar li se va cuveni în orice caz fie pe ori ce cale s'ar termina procesul, adică și în caz ce tranzațiune; dar aceasta nu implică ideea de a putea face tranzație fără împuternicire specială potrivit regulilor dreptului comun. Nu se poate prin deducțiune dintr'o ipoteză ce s'a pus în vedere fixarea onorarului, conchide la o împuternicire de a încheia o tranzație și a atribui în mod exclusiv o mare parte din averea obștei unui singur moșnean;

Având în vedere că deci nici acest act nu cuprinde dreptul pentru mandatarii ca să încheie tranzație;

Că pentru un asemenea act o împuternicire specială este necesară;

Considerând că conform art. 1537 c. civ. mandatarul nu poate face nimic afară din limitele mandatului său; că prin urmare actul de tranzație încheiat de mandatarii fără împuternicire nu este valid și nu a putut avea de efect aducerea muntelui Măra cu Piscul ars în patrimoniul lui Paraschiv Baștea;

Având în vedere că apelantul susține că chiar în cazul când tranzațiunea nu ar fi valabilă, totuși este susceptibilă de a produce efecte pentru că Obștea ar fi ratificat și executat-o de bună voie dispunând de bunurile ce i s'au dat prin tranzație;

Având în vedere că înainte de a se cerceta temeinicia acestei afirmațiuni este necesar ca, în prealabil, să se examineze care este situațiunea juridică a Obștei din punctul de vedere al personalității sale spre a se putea vedea în ce mod voința și consimțământul ei pot fi exprimate în mod valabil;

Considerând că dacă părerile se deosebesc în ceea ce privește originea cetelor de moșneni (obștele răzăsești) în general în cazul de față Ocolnița din 1797 arată care este obârșia alcătuirii actuale a Obștei din Rucăr, specificând că s'a răscumpărat satul de rumânie de la jupâneasa Uieha și jupâneasa Elhia fetele doamnei Florica, lucru constat din hrisovul de răscumpărare al lui Matei Basarab V. V. din 18 Februarie 1633;

Considerând că ceata moșnenilor este o stare de fapt, o comunitate din punctul de vedere al posesiunei solului, bazată pe legătura de sânge, căci membrii care o compun sunt coborâtorii celor cari au format obștea la origină, fie ca ostași răsplătiți de puterea domnitoare, fie ca răscumpărători ai rumâniei, ca în cazul de față; Streini nu figurează de cât în mod excepțional mai mult prin alianțele contractate cu familiile răzăsești;

Considerând că obștea nu are personalitate juridică; dispozițiunea din art. 74 și 75 din vechia procedură civilă, reprodusă cu oare care modificări la 1900, nu a avut în vedere decât o înlesnire de procedură și de judecată, după cum învederează discuțiunile urmate la Senat în 1900 cu ocaziunea discutării art. 75 și 151 din codul de procedură civilă;

În procese, obștea nu are reprezentant de drept, ci numai mandatarii aleși și nu este o entitate de cât pentru proces; în acest din urmă caz, nu există de cât o parte, și absența unuia din membrii obștei nu dă loc la aplicarea art. 151, moartea altuia nu provoacă suspendarea pricinii și minoritatea celui de al 3-lea nu aduce ca consecință necesitatea prezenței procurorului la debateri. Dar atunci când nu este vorba de procese, funcționarea acestui mod de stăpânire (cu totul deosebită de mirul rusesc) pricinueste dificultăți considerabile în ceea ce privește efectele juridice ale manifestărilor activității sale; viața economică a acestei comunități a urmat și urmează independent de dispozițiile legii cu privire la codevalmășie și adeseori în contradicție cu aceste forme;

Întrândueile din codul Caragea partea 3-a cap. 13 a, cu privire la stăpânirea deavalmă, care se deosebesc foarte puțin de principiile actuale în materie de indiviziune, nu dau elemente care să permită a acomoda într'un mod satisfăcător situațiunea de fapt a acestor codevalmăși, cu principiile juridice care cărmuiesc materia indiviziunei;

Considerând că așa fiind și în lipsa unei legi speciale urmează a se face aplicațiunea acestor principii, care pot fi singura călăuză a judecătorului în asemenea caz;

Că în ceea ce privește actele voluntare de dispozițiune fiecare moșnean și păstrează individualitatea și libertatea sa de acțiune în limitele regulilor privitoare la comunitate. Cel ce vinde partea sa din averea moștenească nu vinde decât un

drept indiviz: un moșnean singur nu poate închiria (și afortiori vinde) întreg lucrul comun fără consimțământul celorlalți. Dacă se va stabili că unul sau mai mulți moșneni au înstrăinat într-un mod oarecare în total sau în parte patrimoniul obștei, această comunitate va putea cere stricarea actelor ce au intervenit. Toate acestea bine înțelese excepându-se cazurile când obștea ar fi fost chemată în justiție ca atare fiind vorba de o comunitate și nu de o persoană juridică, capacitatea persoanelor ce o compun va fi privită conform regulilor dreptului comun;

Considerând, că dacă se examinează pe baza acestor principii actele petrecute între moșneni individual și prin care s'au stipulat mutațiuni de proprietate, nu pot avea alt efect decât transmiterea unor drepturi indivize iar nu de proprietate deplină și nu pot altera drepturile obștei în această din urmă privință. Moșnenii individual nu puteau vinde o parte alicotă dintr-un munte în care fiecare moleculă aparține întregii obște. Prin urmare toate actele emanând dela câte un moșnean în parte nu au nici o putere față cu obștea și nu pot constitui o ratificare a tranzacțiunii din partea ei;

Având în vedere că Paraschiv Baștea susține că executarea voluntară a tranzacțiunii din partea obștei rezultă: 1. din mandatul dat la 1889 de 156 moșneni lui Ion Moldoveanu ca să administreze averea obștei compusă între altele din Tămașul mare prevăzut prin actul de tranzacțiunii din 1885; 2. din declarațiunea acestuia din 1888 prin care el trece Obștei, după cererea ei 650 dramuri din Tămașul; 3. din actul din 1893 prin care Năstăseanu a cumpărat dreptul Obștei în Tămașel, în care act se specifică că Obștea posedă acest munte în virtutea tranzacției din 1885; 4. din actul din 1894 prin care obștea s'a împăcat cu Băjan, pentru partea din Tămașul arătându-se că muntele aparține Obștei în baza tranzacției; 5. din actul de partaj din 1901 prin care obștea și împarte muntele Piscul Mănăstirei; 6. din mandatul dat în 1908 de Obștea lui Paraschiv Baștea, lui Iosif Moldoveanu și lui I. A. Ghika ca să administreze averea Obștei compusă din munții Colței, Piscul Mănăstirei și Islazul satului;

Având în vedere că aceste acte nu pot fi considerate ca acte de ratificare din partea Obștei pentru că apelantul nu a dovedit că la alcătuirea lor au luat parte toți membrii Obștei; din contra intimata a arătat că numărul participanților este redus față cu numărul membrilor obștei ce s'au adunat cu alte prilejuri;

Având în vedere pe lângă acestea că partea invocată de apelant din primele 4 acte se referă la muntele Tămașul și Tămașelu și că se arată într'adevăr în aceste acte că obștea i-a căpătat în virtutea tranzacțiunii din 1885;

Considerând că ceea ce ar constitui o ratificare a tranzacției ar fi luarea în stăpânire a unor munți ce nu ar fi fost până atunci în patrimoniul obștei, căci nu redacțiunea și frazele din acte pot avea asemenea efect, ci numai faptele concrete constatate prin acele acte;

Având în vedere că atât Tămașul mare cât și Tămașelul nu au venit în patrimoniul obștei în virtutea actului de tranzacțiune, ci erau în patrimoniul ei prin senșința dela 1853, căci figurează în lista grefierului Fotino (No. 6, 12, 14, 17, 20, 21, 22, 23, 31, 32, 44 și 71, 4 și 10) Prin urmare actele de administrațiune și dispozițiune exercitate de Obștea asupra acestor munți nu erau efectul tranzacțiunii din 1885, ci a unor titluri preexistente. Ceilalți munți arătați în al doilea act sunt în aceeași categorie;

Având în vedere că al 5-lea act se referă la muntele Piscul Mănăstirei care nu figurează în actul de tranzacție, dacă acest munte este tot una cu Tămașul care figurează în acel act, după cum pretinde reclamantul, s'a arătat mai sus că acest munte aparține mai de mult Obștei;

Având în vedere că mandatul dat în 1908 de Obștea pentru administrarea averii sale arată că averea se compune din munții Colței, Piscul Mănăstirei și Islazul satului; însă mai la vale se arată că niciunul din membrii Obștei nu va putea executa asupra averii ei acte de posesiune individuală pe motivul unui drept de coproprietate. Aceasta denotă că în acel mandat nu era vorba decât de averea exclusivă a Obștei, iar nu și despre acea în care câte un moșnean căpătase un drept indiviz prin osebite acte, și pe cari în virtutea acestor acte o administra separat. Nu se poate deci conchide că nu există altă avere a Obștei în afară de munții arătați, cari

nu figurau de altminteralea în actul de tranzacție; cât despre Piscul Mănăstirei se arată mai sus care este situațiunea. Prin urmare nici acest act nu ratifică tranzacția. Cât despre actul din 27 Mai 1879, el stabilește modul de a percepe veniturile munților Colții și Islazului satului fără ca prin el să se arate că aceasta ar fi singura avere a Obștei și că nu ar mai fi alta;

Având în vedere că certificatul Percepției nu este un titlu menit ca să dovedească întinderea averii Obștei;

Având în vedere că actele invocate necoprinzând o executare a actului de tranzacție nu este necesar a se mai discuta motivele de formă invocate de intimati pentru a le înlătura;

Având în vedere că Paraschiv Baștea a invocat în sprijinul dreptului său de proprietate asupra muntelui Măra prescripțiunea achizitivă;

Având în vedere că înainte de 1855 nu poate fi vorba de prescripțiune din partea lui Baștea pentru că munții erau în stăpânirea boerilor Rucăreni în parte;

Că Radu Baștea și Paraschiv Baștea au stăpânit de atunci munții cel dintâi în calitate de mandatar și reprezentant al Obștei și de comunist, cel de al doilea ca succesor al tatălui său și ca comunist, că deci au avut o posesiune cu titlu precar și indiviz care nu i-a putut conduce la prescripțiune nici sub legea Caragea nici sub codul actual (art. 1847, 1853, 1862 al. 1);

Având în vedere că apelantul susține că a posedat în mod util pentru că a intervertit posesiunea precară în posesiune *animo domini*;

Că d-sa invoacă în primul rând în sprijinul acestei afirmațiuni faptul decesului lui Radu Baștea, care ar fi provocat o schimbare a posesiunii sale potrivit art. 1858 c. civ. al. 4;

Având în vedere că Radu Baștea a murit la 1855 adică cu 10 ani înainte de punerea în aplicare a codului civil, care deci nu poate fi invocat în cauză, intervertirea producându-se în momentul decesului;

Considerând că deși acest principiu și avea aplicațiune înainte de codul civil actual față cu art. 3 din legea din 8 Martie 1847 asupra impresurărilor, totuși Paraschiv Baștea nu-l poate invoca pentru că a semnat personal ca moșnean lista președintelui Zefkari declarând că răscumpără; deosebit de aceasta, averea în chestiune nu era stăpânită numai de Radu Baștea ci și de ceilalți vechili, ai căror urmași sunt în Obștea;

Având în vedere că deși Paraschiv Baștea personal fie ca mandatar, fie ca coproprietar ar fi putut interverti mai târziu posesiunea precară în posesiune utilă, nu a făcut acest lucru; dovada peremptorie despre aceasta este acțiunea sa din 1 Mai 1884, adică 29 ani după 1855, prin care reclamă plata sumei debursate pentru Obștea, recunoscând astfel că nu a deținut ca proprietar ci în virtutea plății și a sentinții din 1855;

Având în vedere că dela această recunoaștere până la intentarea acțiunii nu au trecut 30 ani, așa încât și mijlocul bazat pe prescripțiune urmează a fi înlăturat;

Având în vedere că argumentul ce se trage în favoarea lui Baștea din acțiunea intentată în potri va lui de moșneni prin Iosif Moldoveanu și Gheorghe Năstăseanu la 1884 și în special din arătarea din acea cerere că P. Baștea împreună cu ceilalți vechili ar stăpâni dela 1855 munții răscumpărați de la Rucăreni, percepând veniturile nu este temeinic, pentru că Baștea a stăpânit cu urmașii celorlalți vechili dintre cari o parte sunt acum în obște și pentră această pretinsă recunoaștere este combătută de acțiunea lui Baștea din 1884 despre care s'a vorbit mai sus;

Având în vedere că chiar dacă Paraschiv Baștea are în munții în chestiune o parte oarecare, acest fapt nu poate avea de consecință admiterea acțiunii sale, deoarece numai dacă ar fi proprietar exclusiv ar fi în drept ca să ceară daune pentru tăerile efectuate; în caz de codevălmășie, rămâne ca printr-o osebită acțiune să se determine în mod precis partea fiecărui codevălmaș, pentră să se cerceteze apoi cu cât cantitatea lănelor tăete de un comunist întrece dreptul său și vatămă drepturile celorlalți. Acțiunea de fafăinsă nu putea fi admisă decât dacă Paraschiv Baștea ar fi stabilit punctul formulat în acțiune și anume că este exclusiv proprietar al muntelui Măra;

Având în vedere că este dar inutil a se examina care este întinderea muntelui Măra și care sunt piscurile cuprinse sub această denumire;

Având în vedere că față cu cele mai sus expuse urmează a se respinge apelul făcut de Paraschiv Baștea;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier M. Balș Curtea, respinge apelul etc.;

(ss) Oșcar Niculescu; St. Mladoveanu; M. Balș; P. Hagiopol; I. Ionescu-Dolj;

Grefier, (s) N. Brătianu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

Recurenta Elena Alexandrescu prin d-l avocat Virgil Alexandrescu-Rășianu.

Intimat Marin Dănescu prin d-l avocat G. Kiriac.

Autentificare. Act autentificat într-o comună rurală. — Proces-verbal de autentificare. — Grefierul care a redactat actul, singur martor pentru identitatea părții. — Nulitatea actului. — (Art. 13 și 18 din legea aut. actelor; art. 47 din legea jud. de ocoale și art. 17 și 19 din legea Corpului de avocați).

Când se autentifică un act într-o comună rurală, constatarea identității părții numai prin grefierul care a redactat actul nu este suficientă pentru solemnitatea autentificării actului, deoarece și în acest caz trebuie îndeplinite formele cerute de legea autentificării actelor care, prin art. 13, cere prezența a doi martori pentru constatarea identității. (Cas. s. I, decizia 690 din 4 Dec. 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Vlașca No. 141/915).

CASAȚIE S. II

Recurentă Societ. Română-Americană prin d-l avocat C. Xenii.
Intimat Wilian I. Funell prin d-l avocat N. Florian.

Consolidare. — Perimare. — Reducerea termenului la jumătate prin legea din 1913. — Consolidare introdusă sub legea din 1904. — Aplicarea acestei legi. — Art. 41 și 77 din legea Consolidărilor petrolifere din 1913.

Deși în materie de consolidare petroliferă, legea din 1913 a redus termenul de perimare la jumătate din acel fixat de dreptul comun, totuși întrucât s'a prevăzut prin art. 77 că consolidările introduse înaintea punerii în aplicare a acestei legi din 1913, se vor judeca după dispozițiunile legii din 1904, de aci urmează că această din urmă dispozițiune privește orice act de procedură relativ la o cerere de consolidare introdusă sub legea veche și deci este aplicabilă și termenului de perimare. Prin urmare termenul de perimare a unei cereri de consolidare introdusă sub legea din 1904 este de doi ani. (Cas. s. II, decizia civilă No. 239 din 5 Octombrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 92 din 1915 a Curții de apel din București. II)

CASAȚIE S. III

Recurent Preotul N. Filip prin d-l avocat Tănăsescu-Govora.
Intimată Ad-țiunea Casei Bisericei prin d-l avocat L. Minulescu;

Contencios administrativ. — Preot paroh. — Condamnarea lui pentru delictul de bancrută. Refuzul autorității administrative de a-l reintegra în funcția de preot paroh. — Respingerea recursului. — Art. 15 și 32 l. Clerului Mirean și art. 5, § III, litera f din legea Curții de Casație.

Din combinațiunea art. 15 și 32 din legea clerului mirean rezultă că preoții parohi pierd dreptul de a mai fi menținuți ca atari, dacă au suferit o condamnare definitivă pentru anumite delict specificate în lege, cum și dacă au fost condamnați cu mai mult de 15 zile închisoare pentru orice alt delict prevăzut de codul penal. Înțelesul acestor din urmă cuvinte nu poate fi restrâns numai la delict specificate în codicele penal, ci prin acești termeni legiuitorul a voit să înțeleagă orice delict penal, decurgând din orice lege, socotit fiind ca atare după clasificățiunea făcută de art. 1 din c. penal.

Dacă deci un preot a fost condamnat la o pedeapsă privativă de libertate mai mare de 15 zile, pentru delictul de bancrută simplă sau frauduloasă, care sunt adevărate delict penale, sau infracțiuni penale în materie de faliment, cum însuși codul comercial, care a înlocuit codul penal, le intitulează, autoritatea administrativă a făcut față de acel preot o justă aplicațiune a art. 15 și 32 din legea clerului mirean, refuzând reintegrarea lui în funcțiunea de preot paroh.

Chestiunea legalității acestui act al Casei Bisericei, care refuză reintegrarea în funcția de preot paroh, intră în competența Curții de Casație s. III, de a fi examinată. (Cas. s. III decizia No 576 din 16 Noembrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziunii Casei Bisericei prin care i se ridică dreptul de a fi reintegrat ca preot paroh).

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l Ion Bacicu sau incasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matea, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru încasator C. Petculescu.